

Vald kõrvaldas kuriteojäljed

Tamsalu vald tegi küll esmaspäeval avalduse Porkuni lahingus langenute mälestuseks rajatud Vistla memoriaalis vandaalitsemise kohta, kuid enne mundrikandjate poole pöördumist kõrvaldati sündmuskohalt kuriteojäljed.

Toomas Herm

toomas.herm@virumaateataja.ee

Läinud nädalavahetusel oli Vistla memoriaalis ümber lükatud sadakond hauakivi.

Rakvere kriminaalteenistuse vanem Kalmer Pere tunnistas, et politsei sai memoriaalis vandaalitsemisest teada esmaspäeval Virumaa Teataja vahendusel. Kriminaalmenetlust alustati kolmapäeval ehk kaks päeva hiljem. Menetluse aluseks võeti karistusseadustiku paragrahv, mis käsitleb surnu mälestuse teotamist.

Tamsalu vallavanema kohuseid täitev abivallavanem Riho Tell ütles esmaspäeva hommikul Virumaa Teatajale, et politseisse vallavalitsus veel pöördunud pole. "Mingit kahju ei ole, sest midagi katki ei ole," põhjendas ta.

Rakvere kriminaalteenistuse vanem Kalmer Pere rääkis, et valla asutuse Tamsalu Kommunaaljuhataja tõi politseisse avalduse esmaspäeva pärastlõunal. Kriminaalpolitseiniku hinnangul sundis vallavõime tegutsema korralvalvurite surve. Kuigi esmaspäeval oli kohalikul konstaabliil vaba päev, võttis ta siiski juhtunu asjus omavalitsusega ühendust.

Kui konstaabel sündmuskohale jõudis, oli memoriaal juba korda tehtud. Kriminaalmenetlus alustati Pere sõnul ümber-

lükatud hauaplaate näinud inimeste ütluste põhjal. Samas tundis politsei huvi Virumaa Teataja fotograafi sündmuspaigal tehtud fotode kui asitõendite vastu.

Pere sõnul ei olnud tegemist kuriteopaigal jälgede hävitamisega, mis on omakorda kuritegu. Mundrikandja hinnangul ei pruukinud vallavõimud teada, et tegemist on surnute hauatähiste vastu toime pandud vandalismi ehk kuriteoga. Samas nõustus maakonna kriminaalpolitsei juht, et vallavõimud võiksid seadusi siiski tunda.

Pere sõnul on korralvalvurid jätkuvalt huvitatud, et kuritegudest antaks politseile võimalikult kiiresti teada.

Tamsalu Kommunaali juhataja Vello Sander ütles, et memoriaal tehti korda juba esmaspäeva hommikul. Avalduse politseisse viis ta lõunal. Sanderi kinnitusele mingit korraldust vallajuhtidelt ta ei saanud, vaid tegutses omal algatusel.

Küsimusele, kas ta võis memoriaali kordategemisega kõrvaldada kuriteojäljed, vastas

Sander eitavalt. "Tegin pildid ja muru peal jälgi ei näe," põhjendas ta. "Seal niikuinii rahvas trampis ringi," lisas Vello Sander.

Viru ringkonnaprokuratuuri Rakvere osakonna prokuröri Enn Pustak selgitas, et avaldused kuritegude kohta registreeritakse küll politseis, kuid menetlus alustatakse siiski menetlus- või uurimistoiminguga. Prokuröri ütles Vistla memoriaalis juhtunud kommenteerides, et oluks korrektne, kui kuriteo avastanud isik oleks sellest kohe politseisse teatanud.

Prokuröri sõnul alustatakse kriminaalmenetlust esimese menetlustoiminguga ehk antud juhul oluks kõige parem alustada sündmuskoha vaatlusega. Järgmine variant oluks alustada mõne tunnistaja ülekuulamisega, mida eile ka tehti.

Vistla memoriaali taastamise ajalugu ulatub aastasest 1988, kui Väike-

Maarja Muinsuskaitse Seltsi ja ennekõike Hanno Tamme eestvedamisel alustati Vistla ühishaudade korrastamisega. Aasta hiljem püstitati Vistlasse ja Saueväljale vaskristid, mis aga väidetavalt NSV Liidu kaitsemistri Dmitri Jazovi korraldusel 5. detsembril 1990 õhku lasti.

"Kahju küll, aga Porkuni lahing kestab edasi," tõdes memoriaali loomise algataja Hanno Tamm.

"Kahju küll, aga Porkuni lahing kestab edasi."

Hanno Tamm